

Biuletyn Parafialny

Żory
11. września 2011

80 lat
Kościoła
Zbawiciela

1931-2011

Hasło:

Albowiem gdzie są dwaj lub trzej zgromadzeni w imię moje, tam jestem pośród nich.

/Mt 18,20/

Minęło 80 lat, odkąd żorscy luteranie spotykają się we wzniesionym dzięki Bożej łasce kościele Zbawiciela. Kolejne pokolenia wzniosły ten Dom Boży, odbudowały go po zniszczeniach wojennych i dotąd dbają o jego utrzymanie. Mimo wielu trudności nasz Pan doprowadził nas aż do tego pięknego jubileuszu.

Historia żorskiej parafii jest o wiele dłuższa od dziejów kościoła Zbawiciela. Pierwsze wzmianki o luteranckiej społeczności na terenie miasta pochodzą już z ok. 1560 r. Od tego czasu żorscy ewangelicy spotykali się na nabożeństwach w różnych miejscach, doświadczając dramatu zarazy, epidemii, a także prześladowań kontrreformacyjnych. Dopiero XIX wiek przyniósł społeczności luteranckiej w Żorach większą swobodę w wyznawaniu swojej wiary. Wtedy też zaczęły się poszukiwania miejsca, w którym miałyby się znaleźć ewangelicka świątynia. W 1851 r. proboszczem samodzielnej parafii żorskiej został ks. Rudolf Heinrich a 2 lata później ewangelicy w Żorach mieli już swój kościół w przebudowanym budynku dawnej strzelnicy bractwa kurkowego. Stary, nieizolowany budynek stopniowo niszczał, a jego utrzymanie zaczęło przerastać skromne możliwości parafii. W 1906 r. wzniesiono nowy budynek plebanii i zaczęto przymierzać się do postawienia nowego kościoła. Plan budynku był ukończony już w 1915 r., ale kłopoty finansowe zboru i wybuch I wojny światowej wymusiły przesunięcie jego realizacji na późniejszy okres.

Po zakończeniu wojny parafianie przystąpili do zbierania funduszy potrzebnych do rozpoczęcia budowy. Ich ofiarność, wsparcie darczyńców (m.in. hrabiego Thiele-Winklera czy Bratniej Pomocy im. Gustava Adolfa) i Boże błogosławieństwo dla sprawy sprawiły, że w 1929 r. rozpoczęły się prace przy fundamentach nowej świątyni. Kamień węgielny wmurowano uroczystie 12. września 1929 r. Parafianie przystąpili do prac budowlanych i po ponad roku ich wysiłki doprowadziły do ukończenia budynku. 25. marca 1931 r. odbyła się uroczystość poświęcenia kościoła Zbawiciela w Żorach. W obecności licznie zgromadzonego duchowieństwa, przedstawicieli władz miejskich i wiernych z parafii w Żorach a także okolicznych miejscowości poświęcenia dokonał prezydent kościoła unijnego na Śląsku ks. dr Herman Voss oraz żorski duszpasterz ks. Marcin Müller. W kolejnych latach zbor żorski wzrastał w wierze w Trójjedynego Boga chwając Go w nowo poświęconym budynku.

Kolejnym ciężkim doświadczeniem dla parafian była II wojna światowa. Społeczność ewangelicka poniosła poważne straty w działaniach wojennych. Część parafian nie wróciła z frontu a uszkodzony kościół w 1945 roku został przejęty przez katolików jako mienie niemieckie. Wysiłki mające na celu odzyskanie świątyni trwały aż 5 lat. W połowie 1950 roku żorscy luteranie przystąpili do odbudowy zniszczonego, zaniedbanego przez katolików kościoła i wspólnym wysiłkiem udało się doprowadzić świątynię do stanu sprzed wojny. Pierwsze nabożeństwo po odzyskaniu kościoła miało miejsce 25. czerwca 1950 r. W kolejnych latach zbor żorski rozrastał się budując żywy kościół na chwałę Boga.

Od momentu wybudowania kościoła Zbawiciela służbę w parafii żorskiej pełnili:

- ks. Marcin Müller 1922-1935r.
- ks. Gerhard Kanzok 1937-1944r.
- ks. Jan Karpecki 1946-1961r.
- ks. Emil Kowala 1961-1973r.
- ks. Adam Baworowski 1973-1976r.
- ks. Tadeusz Makula od 1976r.

Ich zaangażowanie w życie parafii i wysiłek włożony w utrzymanie i rozwój parafii pozostanie na długo w życzliwej pamięci żorskich luteran. Od 2005 roku w żorskiej parafii służbę odbywają także praktykanci i wikariusze. W tym czasie w parafii służyli: ks. Sebastian Kozieł w latach 2005-2007, ks. Bartosz Cieślak w latach 2007-2010 oraz ks. Marcin Liberacki od 2010 roku. (zebrał: Szymon Samoraj)

80-lecie kościoła „Zbawiciela” w Żorach oraz 160-lecie Parafii Ewangelicko-Augsburskiej. Powstanie samodzielnej Parafii Ewangelickiej w Żorach związane jest nierozdzielnie z istnieniem Kościoła oraz szkoły, w której odbywało się nauczanie dzieci. Stąd też Parafia kupując grunt zakupiła także od Bractwa Kurkowego budynek, w którym po przebudowie znajdował się Kościół, do którego dobudowano wieżę, a z drugiej strony mieszkanie dla księdza. Przez 80 lat w tym Kościele odprawiano nabożeństwa, udzielano sakramentów świętych oraz udzielano ślubów i odprowadzano na cmentarz tych, którzy odeszli. We wrześniu 1929 roku rozpoczęto budowę nowego Kościoła aby 25 marca 1931 roku dokonać jego poświęcenia. Od tego dnia w bieżącym roku upływa 80 lat jakże zróżnicowanej historii. Poświęcenie Kościoła to niezwykła radość i szczęście, to nagroda za wielkie zaangażowanie się przy jego budowaniu. Lecz II wojna światowa, a zwłaszcza jej zakończenie przynoszą niezwykle dramatyczne wydarzenia. Kościół w wielu miejscach jest uszkodzony, zwłaszcza dach, wieża i okna. Członkowie parafii zbierają się wokół ks. Jana Karpeckiego z Mikołowa, który duszpasterską opieką otacza zbór. W tym czasie bezprawnie zawłaszczono Kościół i plebanię, odmawiając prawa ewangelikom do ich własności. Parafia Rzymsko-Katolicka zabiera Kościół i przez 5 lat go zajmuje. Dzięki uporowi ks. Jana Karpeckiego, w 1950 roku Kościół wraz z plebanią wraca w ręce ewangelików. W ciągu krótkiego czasu Kościół został gruntownie wyremontowany. Naprawiono dach, okna, ławki, pomalowano jego wnętrze. Był to radosny dzień, kiedy znowu Kościół został udostępniony na nabożeństwa. W 1960 roku na stałe zamieszkuje w Żorach ks. Emil Kowala, który do 1974 roku służy w Parafii. W wyniku choroby przechodzi w stan spoczynku, a w parafii Żory i Warszowice duszpasterską służbę obejmuje ks. Adam Baworowski. Niestety nieszczęśliwy wypadek samochodowy zabiera Go i Jego żonę u progu życia do wieczności tuż przed świętami Bożego Narodzenia 1975 roku. Decyzją ks. seniora Alfreda Hauptmana oraz uchwałą Konsystorza do Żor został skierowany od 1 lutego 1976 wikariusz diecezjalny ks. Tadeusz Makula. Był to trudny czas, czas wzajemnego poznawania się, budowania więzi, odprawiania nabożeństw lekcji religii i posługi duszpasterskiej. W pięć lat później wikariusz Żorski zostaje wybrany proboszczem, w tym samym roku Kościół obchodzi 50-lecie. Na ten jubileusz Kościół zostaje poddany gruntownemu remontowi. Uzupełniono tynki, naprawiono dach a wnętrze zostało pomalowane. W uroczystym nabożeństwie wziął udział ks. bp Janusz Narzyński. Cały zbór przeżywał niezwykle uroczystość, była radość, w sercach gościło szczęście. Minęły lata i dziś obchodzimy 80-lecie Kościoła. I znowu kolejny remont, tym razem fundamentów, odwodnienia rynien, uporządkowanie placu. Nie zdążyliśmy na czas, ale serca wypełnia radość z dokonanych prac w minionym czasie. Należy wspomnieć wymianę okien i malowanie Kościoła w 1999 roku, remont generalny organów, malowanie elewacji Kościoła (2000 rok) czy remont posadzki w Kościele w ubiegłym roku. W tym roku minęło 36 lat mojej służby w Parafii. Czas to był piękny, w którym Bóg błogosławił Parafii, domom i rodzinom. Dzisiaj z satysfakcją mogę wraz z moimi najbliższymi-żoną, synami i ich rodzinami patrzeć w przeszłość. Tutaj było nam dane doświadczyć wielu niezwykłych chwil, w których Boże Błogosławieństwo było na co dzień widoczne. Życzę Wam drogie Siostry i Bracia wiele Bożego Błogosławieństwa w 80-lecie Kościoła. Z nadzieją patrzę w przyszłość, powierzając Dom Boży, wasze życie rodzinne Bogu, prosząc w modlitwie o dalsze prowadzenie.

Wasz duszpasterz ks. Tadeusz Makula.

Poniżej znajdują się słowa pozdrowienia od księży związanych z naszą parafią.

Witajcie Drodzy Parafianie!

Wielką radością jest dla mnie przekazać wam słowa pozdrowienia w tak ważnym dla was dniu Pamiątki Poświęcenia Kościoła w Żorach. Ten okrągły jubileusz skłania do

szczególnej wdzięczności Bogu za okazywaną wierność. On od pokoleń obdarza Was Słowem i Sakramentem, sprawiając, że Parafia staje się jednym Duchowym Domem. Tak jak każdy dom wymaga troski, miłości i wyrzeczeń, abyśmy otrzymane od przodków błogosławieństwo mogli przekazać nowym pokoleniom. Stąd też, spoglądając w minione lata, módlmy się o przyszłość Kościoła, aby ostał się pomimo prób i pokuszeń, stawiając sobie za cel naśladowanie Zbawiciela oraz wierne głoszenie Ewangelii. Serdecznie pozdrawiam!

Ks. Bartosz Cieślak – PEA Katowice

Drogie Siostry i Bracia w Jezusie Chrystusie.

W tym roku kościół parafialny w Żorach obchodzi swoje 80. urodziny. Jest to piękna rocznica, ale nie oznacza wcale, iż od 80 lat Parafia nasza istnieje na terenie Żor, ponieważ pierwsze wzmianki o funkcjonowaniu luteran na terenie miasta i jego okolic sięgają już XVI wieku. Wzmianka o pierwszym ewangelickim nabożeństwie na terenie miasta mówi, że takowe nabożeństwo odbyło się w Drugi Dzień Świąt Zesłania Ducha Świętego 1827 roku. Nie chcemy jednak skupiać się na historii, tylko z radością i nadzieją patrzeć w przyszłość. Z tego też względu w roku bieżącym rozpoczęto remont fundamentów kościoła, aby ten mógł dalej nam służyć, jako miejsce naszych nabożeństw, ale i nie tylko. Kościół nasz bowiem wtapia się w działalność kulturalną, która ma miejsce na terenie miasta. Dlatego kościół użytkowany jest do takich przedsięwzięć, jak przegląd Pieśni Pasyjnej, festiwal *Fide at Amore* oraz wiele innych. Z okazji tych 80 lat istnienia i funkcjonowania naszego kościoła życzę nam wszystkim, aby służył nam dalej i abyśmy w jego murach mogli spotykać się na nabożeństwach, podczas których możemy Boga chwalić modlitwą i pieśnią. Życzę sobie, ale również naszej Parafii, by mogła się ona dalej rozwijać, nie wpadając w pułapkę rutyny i stagnacji. Wszystkim życzę natomiast, aby zawsze potrafili odnaleźć drogę do naszego kościoła i przychodzili do niego z nadzieją i ufnością oraz wielu niewyczerpanych łask od Pana do dalszego działania na rzecz utrzymania naszego Domu Bożego w idealnym stanie.

Ks. Marcin Liberacki

Moje pozdrowienie do Was pragnę rozpocząć Słowem Bożym z Listu Apostoła Pawła do Efezjan 1,15-18.

„Przeto i ja, odkąd usłyszałem o wierze waszej w Pana Jezusa i o miłości do wszystkich świętych,

Nie przestaję dziękować za Was i wspominać was w modlitwach moich,

Aby Bóg Pana naszego Jezusa Chrystusa, Ojciec chwały, dał wam Ducha mądrości i objawienia ku poznaniu jego, I oświecił oczy serca waszego, abyście wiedzieli, jaka jest nadzieja, do której was powołał i jakie bogactwo chwały jest udziałem świętych w dziedzictwie jego”

Przez wszystkie lata pamiętnym będzie dla nas dzień, w którym przed 80-ciu laty został poświęcony nasz kościół, który otrzymał imię Zbawiciela. W tej pięknej chwili spełnione zostały wszystkie najserdeczniejsze życzenia członków parafii. Z radością w sercu mogli śpiewać – „Oto jest dzień, który uczynił Pan, weselmy i radujmy się w Nim”. Tym dali dowód swojej wielkiej wiary. Wiary, która w nich żyła i stanowiła o nowej jakości ich życia. Tak i my za słowami Apostoła Pawła, wspominając tą pamiętną chwilę, świadczącą o wierze naszych ojców, nie możemy przestać dziękować za nich i wspominać ich. Budując świątynię Panu, myśleli o budowaniu jej także w sercach własnych, jak i swoich bliźnich.

Z niej bowiem promienie światła nauki Chrystusowej rozchodziły się na cały zbór i oświecały drogę życia wielu wiernym. Z niej, pokrzepieni Słowem i Sakramentem, wracali do codziennych zajęć i swoją postawą składali świadectwo o swoim Panu i Zbawicielu.

Zmieniają się pokolenia, odchodzą starsi a na ich miejsce przychodzą młodszy, natomiast ten Boży Dom stoi, jako na skale, opierając się burzom i wichurom. Sam przez pewien czas doświadczałem tych błogosławionych chwil przeżywając społeczność z naszym Panem w tej świątyni.

Łącząc się z Wami w tym uroczystym dniu pragnę Wam życzyć, „aby Bóg Pana naszego Jezusa Chrystusa (...) dał wam Ducha mądrości i objawienia ku poznaniu jego. I oświecił oczy serca waszego, abyście wiedzieli, jaka jest nadzieja, do której was powołał i jakie bogactwo chwały jest udziałem świętych w dziedzictwie jego”.

ks. Marian Bienioszek – PEA Siemianowice Śl.

„O, jak miłe są przybytki Twoje, Panie Zastępów!

Błogosławiony człowiek, który ufa Tobie”

/Ps 84,2.13b/

Każda okrągła rocznica w życiu człowieka kieruje jego myśli na przeszłość. Wspominamy, rozpamiętujemy to wszystko, co do tej pory przeżyliśmy, czego udało nam się dokonać, gdzie mogliśmy kiedyś zachować się może trochę inaczej.

Kiedy przychodzi nam wracać pamięcią do wydarzeń sprzed lat, a te wydarzenia mają mieć związek z Parafią, z którą wiązały się nasze najpiękniejsze lata, bo lata dzieciństwa i tej wcześniejszej młodości, wtedy przychodzi pewnego rodzaju nostalgia i tęsknota. Na myśl przychodzi tak wiele pięknych chwil, że trudno je wszystkie opisać i w paru słowach opowiedzieć.

Parafia w Żorach – miejsce gdzie zostałem ochrzczony, gdzie w akcie Konfirmacji wyznawałem swoją wiarę w Trójjedynego Boga. To te wydarzenia najważniejsze. Ale było też mnóstwo rzeczy, o których można głośno mówić i być z nich dumnym pomimo, że nie miały aż tak doniosłego znaczenia. Wśród nich trzeba podkreślić wiele lat spędzonych w chórze, od momentu, kiedy ks. Tadeusz Makula zakomunikował grupie konfirmantów, że wszyscy mają obowiązek uczęszczania na próby, aż do momentu pójścia na studia do Warszawy. Wspaniała, przyciągająca atmosfera. Niesamowity kontakt między tymi najstarszymi a najmłodszymi. Służba Bogu, a przy tym dużo radości, śmiechu, zabawy... Wspólne wyjazdy, w tym zagraniczne. Pierwsze kontakty ze Szwedami, Holendrami, Niemcami. To wszystko dawało możliwość innego spojrzenia na świat, a przede wszystkim jakże mocno rozwijało i motywowało do dalszego działania. Grupa młodzieżowa – Tu można byłoby pewnie napisać niezłą książkę. Po spotkaniach młodzieżowych nie mogliśmy się rozstać. Czasem do późna odprowadzaliśmy się nawzajem z jednego krańca miasta na drugi – to o czymś świadczyło. Założyliśmy zespół młodzieżowy, występowaliśmy w naszym żorskim kościele, ale i na zewnątrz, grając i śpiewając pieśni znane, ale i swoje własne. Wspólnie jeździliśmy na wycieczki, uczestniczyliśmy w obozach młodzieżowych. Zawiazywały się przyjaźnie, zauroczenia, pierwsze miłości. Parafia żorska zawsze tętniła życiem i tak jest, jak ufam, po dziś dzień, dając swoim wiernym radość z wiary w Trójjedynego Boga.

Z okazji 80 rocznicy poświęcenia Kościoła pragnę życzyć ks. Tadeuszowi Makuli oraz wszystkim członkom Parafii wiele Bożego błogosławieństwa. Niechaj Boże Słowo pozostanie żywe i wskazuje drogi życia przez kolejne dni i lata, do kolejnych, wspaniałych rocznic.

Ks. Krzysztof Cienciąła – PEA Bielsko

Drodzy!

Jako jeden z dziewięciu zostałem poproszony o napisanie słów pozdrowienia z okazji 80. rocznicy poświęcenia kościoła Zbawiciela w moim rodzinnym mieście, do którego powracam z sentymentem nie tylko ze względu na rodzinne powiązania, ale także w związku ze wspomnieniami, jakie związane są z moim duchowym dorastaniem, dojrzewaniem i podejmowaniem decyzji. Głównie z tego powodu, że żorska Parafia jest miejscem, z którego wyruszyłem w „dorosłe” życie, jest mi niezmiernie miło móc z jednej strony podziękować w ten sposób wszystkim, którzy poprzez Parafię mieli wpływ na moją religijną edukację, ale także dawali, a w wielu przypadkach nadal dają, dowody przyjaźni i sympatii. Choć od czasu, kiedy opuściłem Żory minęło już 21 lat, to w mojej pamięci są i zawsze pozostaną żywe wspomnienia spotkań młodzieżowych, wspólnych wyjazdów na zjazdy młodzieżowe i obozy a także uczestnictwo w próbach chóru, występach i wycieczkach. To naprawdę miłe wspomnienia i Panu Bogu za nie i za was dziękuję.

Z okazji jubileuszu wszystkim, którzy tworzą żorską, ewangelicką rodzinę chcę zadedykować słowa ap. Piotra „*Bracia (...) dołóżcie starań aby swoje powołanie i wybranie umocnić; czyniąc to bowiem nigdy się nie potkniecie.*” (II P 1,10) Myślę, że dla

chrześcijanina niesamowicie ważnym jest, aby w swojej wierze i powołaniu nie spoczywał na laurach, ale aby stale odnawiał i pielęgnował duchowy wymiar swojego życia. Tak jak kościół, jego otoczenie wymaga ciągłej pielęgnacji, czasami drobnych napraw, a jeśli się je zaniedba to gruntownego remontu, podobnie i życie chrześcijanina potrzebuje stałej pielęgnacji. Człowiek wierzący w Boga nigdy nie może powiedzieć: „Teraz już wszystko jest piękne, dotarłem na szczyt moich możliwości, mogę sobie wypocząć i już nic więcej nie robić, o nic się nie starać...” Życzę Wam abyście byli zawsze aktywni w swoim powołaniu, abyście umacniali się wzajemnie i nieustannie dawali świadectwo przywiązania do Chrystusa i Jego Kościoła. Niech Was Bóg błogosławi.

Ks. Wojciech Froehlich – PEA Słupsk

80 – lat kościoła to dla Parafii wspaniały jubileusz. Jubileusze mają to do siebie, że skłaniają nas do spoglądania wstecz i do refleksji nad tym co dane było nam przeżyć. Z pewnością na przestrzeni tych lat Parafia doświadczała wiele radości, ale również przeżywała trudne doświadczenia. Radością był fakt budowy kościoła w niełatwym okresie międzywojennym, a bolesnym doświadczeniem było odebranie kościoła po wojnie i nie możliwość odprawiania w nim nabożeństw.

Również jako wierni, z kościołem „Zbawiciela” mamy swoje własne wspomnienia. Tak już to jest, że wszystkie najważniejsze wydarzenia, które nas w życiu spotykają zawsze związane są ze wspólnotą, w której budujemy swoją wiarę. Dla mnie, tak jak dla wielu z Was, żorski kościół to miejsce gdzie byłem chrzczony, konfirmowany, brałem ślub i wreszcie wyruszałem do służby dla Kościoła w chwili ordynacji. Większość życia spędziłem na żorskiej farze, nie tylko tam mieszkając, ale uczestnicząc w szkółkach niedzielnych, w lekcjach religii, spotkaniach młodzieżowych, na próbach chóru i zespołu młodzieżowego. Wymieniam tylko te oficjalne wydarzenia, bo tych mniej oficjalnych spotkań i rozmów było jeszcze więcej.

Kościół św. Mateusza w Łodzi – gdzie teraz jestem proboszczem – jest tylko 3 lata starszy od kościoła Zbawiciela w Żorach. Oba te kościoły powstawały w trudnym okresie, przy dużym zaangażowaniu wiernych. Dzisiaj patrzymy z podziwem na naszych poprzedników, na trud, jakiego się podjęli. Jednak ich praca nie byłaby możliwa bez wiary. Tą wiarę chcieli wzmacniać w tym kościele, tą wiarę pielęgnowali w takim a nie innym środowisku, które nie zawsze było przychylne. Pomimo wielu trudności, które się pojawiały, nieśli świadectwo swojego przywiązania do Boga i Kościoła. To jest dziedzictwo, które nam pozostawili, a my mamy je kontynuować.

Dlatego dla całej Parafii ewangelickiej w Żorach składam życzenia Bożego błogosławieństwa, by kościół, z którym jesteśmy związani był naszym domem, w którym spotykamy się na wspólnym wsłuchiwaniu się w Boże Słowo, gdzie wspólnie pielęgnowujemy naszą wiarę, gdzie we wspólnocie ludzi wierzących odnajdujemy nasze siostry i naszych braci. Niech Pan Bóg błogosławi!

Ks. Michał Makula – PEA Łódź